

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA
Afdeling Kennis en Beleid
Arenbergstraat 9
1000 BRUSSEL

Samenvatting Sessie Nieuwe Eindtermen in het secundair onderwijs

Sessiecoördinator: Katrien Van Iseghem

katrien.vaniseghem@ond.vlaanderen.be

De sessie samengevat:

Het ontstaan van de eindterm 'Cultureel Bewustzijn en Culturele Expressie'

Binnen de eindtermen voor het secundair onderwijs richt 'Cultureel Bewustzijn en Culturele Expressie' ('CB en CE') zich naar kunst en cultuur. 'CB en CE' is een nieuwe sleutelcompetentie voor alle leerplichtonderwijs.

Hoogleraar Anne Bamford gaf in 2007 al aanbevelingen over de Vlaamse kunst- en cultuureducatie, op basis van [haar onderzoek](#). Die aanbevelingen leidden tot het onderzoek [Cultuur in de Spiegel \(CIS, 2012-2015\)](#). Samen met de [8 Europese sleutelcompetenties](#) mondde dit uit in 'CB en CE', de laatste van de **16 Vlaamse sleutelcompetenties**, voor zowel basis- als secundair onderwijs.

Eindtermen vs. leerplannen

Eindtermen worden vanuit de overheid opgelegd, **leerplannen** verschillen per onderwijskoepel. Er bestaan bovendien zowel [onderwijsdoelen voor het leerplichtonderwijs](#), als einddoelen voor het [deeltijds kunstonderwijs](#). En daarnaast moeten we rekening houden met het gloednieuwe [niveaudecreet voor het Deeltijds kunstonderwijs](#) en het decreet [bovenlokale cultuurwerking](#).

'CB en CE' vandaag

De sleutelcompetentie 'CB en CE' bestaat uit **4 bouwstenen**, met elk een aantal eindtermen, specifiek over kunst en cultuur.

Die **nieuwe eindtermen** werden voorlopig enkel geïmplementeerd in de 1ste graad van het secundair onderwijs. De 2de en 3^e graad volgen binnenkort. Daarna volgt de grootste uitdaging: van de 5 leergebieden van het lager onderwijs overschakelen op de 16 Vlaamse sleutelcompetenties. Vandaag spreken we nog over *muzische vorming*. Wordt dat morgen ook 'CB en CE'?

"We moeten cultuur breder bekijken, over sleutelcompetenties, eindtermen en vakken heen."

'CB en CE' vertalen naar de praktijk

Om de eindterm 'CB en CE' in de praktijk om te zetten, gebruiken we de handvatten van [CIS](#) als kader en gemeenschappelijke taal. Daarnaast werd [cultuurkuur](#) ontwikkeld vanuit een samenwerking tussen cultuur en onderwijs.

De truc is om **cultuur breder te bekijken**, als een **hefboom voor persoonlijke en sociale ontwikkeling** – dwars doorheen sleutelcompetenties en vakken, doorheen samenwerkingen met de culturele sector en doorheen beleidsdomeinen. **CIS legt dat klaar en duidelijk uit in [dit filmpje over cultureel bewustzijn](#).**

Twee voorbeelden voor de cultuureducatieve sector

1. [Kunstkuur](#) zet samenwerkingen op tussen academies en scholen met als doel expertise-uitwisseling tussen leerkrachten en experts.
2. [DynamoPROJECT](#) helpt scholen een cultuurvisie te ontwikkelen en een cultureel traject uit te werken.

Nuttige links en doorverwijzingen

Ga naar [cultuurkuur.be](#) voor inspiratie, ondersteuning, subsidies, praktijkvoorbeelden en tools om te werken rond CB en CE.

Als school vind je er ook subsidies, zoals [dynamo](#) en [kunstkuur](#), en [gratis Lijnritten](#) naar culturele bestemmingen.

Met de [kunstkuurbox](#) leer je samen te werken rond cultureel bewustzijn en culturele expressie.

Op [mijncultuurspiegel.be](#) ontdek je jouw cultuurvisie en manieren om culturele vaardigheden en cultuurdragers toe te passen in de les.

[Hier](#) vind je een handige interactieve powerpoint die je helpt cultuur een plaats te geven in jouw klaslokaal.